

Rietas rakkaasi JUMALA

Timo K. Mukan esikoisromaanissa runous yhtyy proosaan, seksuaalisuus yhtyy uskontoon ja kristillisyyys yhtyy epäjumaliin.

OLLI SINIVAARA

Timo K. Mukan *Maa on syntinen laulu* on niitä kirjoja, joissa sisältö ja muoto, tärkeimmät teemat ja kerrontatekniset ratkaisut ovat kietoutuneet toisiinsa niin tiukasti, että niiden analyttinen erottaminen tuntuisi johtavan tulkinnalliseen väkivaltaan. Kaavamaisesti esitettynä teos rakentuu melko realistisesti kerrotusta rakkaustarinasta ja väkevästi symbolisista runoista, jotka jaksottavat ja rytmittävät tiivistä proosaa. Romaanissa on kymmenen lyyristä jaksoa, jotka toisaalta muodostavat oman kokonaisuutensa, toisaalta liittyvät assosiatiiivisesti juonenkäännteisiin ja tarinan vaiheisiin.

Jos haluamme ymmärtää, miksi ja mitä teemoja silmällä pitäen kirjailija kutoo lyriikan ja proosan yhdeksi tiheäksi verkoksi, pelkkä muodollinen analyysi ei riitä. Runojen hermeettinen, intensiivisesti uskonnollinen ja seksuaalinen symboliikka aukeaa vain pohtimalla niissä esiintyvän lyyrisen minän suhdetta proosatekstin kertojaan. Tätä suhdetta puolestaan ei voi ohittaa, kun jäljitetään teoksen temaattista ydintä tai sanomaa. Esseeni johtojatus onkin, että tarkastelemalla runojen ja suorasanaisten kerronnan suhdetta *Maa on syntinen laulussa* teoksen uskonnollis-filosofinen siemenkoti voidaan kovertaa esiin.

Tietenkään tämä ei tarkoita, että Mukan seksuaalimystiikka olisi jäännöksettä selitettävissä tai analysoitavissa. Sisällön ja muodon erottamattomuus *Maa on syntinen laulussa* johtuukiin siitä, että kerronnan alitajunnasta välähdyksinä nousevat runot antavat Siskonrannan kyläyhteisölle sen mystisen auran. Kuten ihmiset elävät heitä yhdistävästä maasta, siten Mukan balladi elää teemoja ja motiiveja tiivistävistä runoista.